

Datganiad Cyfrifon
Blwyddyn wedi Diweddu
31 Mawrth 2012

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL BLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

Cynnwys	Tudalen
Aelodau'r Bwrdd ac Ymgynghorwyr Proffesiynol	1
Adroddiad y Bwrdd	2 – 11
Adroddiad yr Archwiliwr Annibynnol	12 – 13
Cyfrif Incwm a Gwariant	14
Datganiad o Gyfanswm Gwargedion neu Ddiffygion Cydnabyddedig	15
Mantolen	16
Datganiad Llif Arian	17 -18
Nodiadau i'r Datganiad Ariannol	19 – 33

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

AELODAU'R BWRDD A CYNGHORWYR PROFFESIYNOL

AELODAU'R BWRDD

John Glyn Jones (Cadeirydd)
Margaret Bracegirdle (Is-Gadeirydd)
Trefor Edwards (28 Medi 2011)
Richard Humphreys (28 Medi 2011)
Brian Jones
Claire Russell Griffiths (28 Medi 2011)
Dewi Lewis (Ymddiswyddodd 20 Gorffennaf 2011)
Anne Lloyd-Jones
Vicky Norton
Alan Moseley (Ymddiswyddodd 28 Medi 2011)
Dean Swindell
Alun Williams (Ymddiswyddodd Medi 2011)
John Wyn Williams
Nerys Williams (28 Medi 2011)

Ysgrifennydd a Swyddfa Gofrestredig

Kevin Williams
Uned 6 & 7,
Llys Castan, Parc Menai,
Bangor, Gwynedd
LL57 4FH

Swyddogion Gweithredol

Ffrancon Williams – Prif Weithredwr
Lindsay Simons – Cyfarwyddwr Gwasanaeth Corfforaethol (Ymddiswyddodd Medi 2011)
Kevin Williams - Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol (Medi 2011)
Rhys Jones – Cyfarwyddwr Cymunedau a Chwsmeriaid
Mick Butler – Cyfarwyddwr Asedau a Buddsoddiadau

Archwiliwr Allanol

Beever and Struthers
St George's House,
215-219 Chester Road,
Manceinion
M15 4JE

Cyfreithwyr

Trowers & Hamlins
Sceptre Court,
40 Tower Hill,
Llundain
EC3N 4DX

Bancwyr

Barclays Bank plc
3rd Floor,
Windsor Court,
3 Windsor Place,
Caerdydd
CF10 3ZL

Arianwyr

Barclays Bank plc
3rd Floor,
Windsor Court,
3 Windsor Place,
Caerdydd
CF10 3ZL

Ymgynghorwyr Ariannol

Sector Weedon Grant
The Registry,
34 Beckenham Road,
Beckenham
BR3 4TU

Mae Cartrefi Cymunedol Gwynedd Cyfyngedig yn Gymdeithas Ddiwydiannol a Darbodus wedi ei gofrestru a rheolau elusennol, rhif Cymdeithas Ddiwydiannol a Darbodus:30776R. Rhif Landlord Cofrestredig Cymdeithasol L152

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Adroddiad y Bwrdd

Blwyddyn 1 Ebrill 2011 i 31 Mawrth 2012

Mae'r Bwrdd yn cyflwyno ei adroddiad a'r datganiadau ariannol ar gyfer y flwyddyn 1 Ebrill 2011 i 31 Mawrth 2012.

Yn yr adroddiad a'r Datganiadau Ariannol mae 'CCG' neu 'Sefydliad' wedi ei ddefnyddio i gyfeirio at Cartrefi Cymunedol Gwynedd Cyf.

Prif Weithgareddau

Ers y 12fed o Ebrill 2010 mae CCG wedi bod yn berchen pob cartref a oedd yn berchen i Gyngor Gwynedd yn flaenorol; tua 6,300 o eiddo i gyd. Felly dyma ail flwyddyn o weithgareddau yn gweithredu o dan adain elusennol y Ddeddf Gymdeithasol Ddiwydiannol a Darbodus.

Prif weithgaredd CCG yw darparu tai rhent fforddiadwy. Bwriad CCG yw atgyweirio ei holl eiddo i Safon Ansawdd Tai Cymru (SATC) erbyn 2015 yn unol â'r addewidion a gwneud i denantiaid wrth drosglwyddo.

Amcanion a strategaethau

Gweledigaeth CCG yw bod y prif ddarparwr tai cymdeithasol yng Ngwynedd gan roi'r cwsmer wrth galon ein gwaith.

Caiff gweledigaeth CCG ei atgyfnerthu gan nifer o werthoedd craidd:

- Effeithiol: Cadw at ein gair.
- Hyblyg: Barod i wrando ac ymateb
- Agored: teg a gonest.
- Arloesol: Annog a chroesawu syniadau newydd.

Mae gan CCG hefyd nifer o amcanion strategol corfforaethol sy'n cael eu nodi yn ein Cynllun Corfforaethol, fel â ganlyn:

1. Cyflawni addewidion sydd wedi eu gwneud o fewn y Ddogfen Gynnig.
2. Cyfrannu at ddatblygiad yr economi lleol ac uchafu cyfleoedd i adfywio cymuned.
3. Bod y gorau y gallwn fod i'n cwsmeriaid.
4. Datblygu diwylliant i wella gwasanaethau a phrosesau busnes CCG yn barhaus i gyflawni safonau gwasanaeth, sicrhau effeithiolrwydd, diogelwch ein gweithrediadau a lefel uchel o foddhad cwsmer.
5. Gweithio mewn partneriaeth i wneud ein cymunedau yn llefydd gwell i fyw a gweithio ynddynt.
6. Cyfathrebu yn effeithiol.
7. Datblygu ein pobl.
8. Hybu amrywiaeth a chydaddoldeb.
9. Sicrhau hyfywedd ariannol parhaus a chael gwerth am arian ym mhopeth yr ydym yn ei wneud.
10. Llywodraethu yn effeithiol er lles gorau CCG a'i gwsmeriaid.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Caiff cynnydd yn erbyn llwyddo i gyrraedd yr amcanion hyn eu monitro gan y Bwrdd, a chânt eu cysylltu drwy 'edefyn aur' i gyfres o Gynlluniau Gweithredu, Dangosyddion Perfformio Busnes Critigol, Cynlluniau Gwella Gwasanaeth a Mapiau Risg. Mewn ymateb i ofynion Fframwaith Rheoleiddio Tai Cymru, mae CCG wedi croesawu'r broses Hunan Asesu. Y Bwrdd sydd berchen yr asesiad ac mae'n darparu barn gritigol ar lwyddiannau ein hamcanion corfforaethol, addewidion a gwelliannau gwasanaeth gyda phwyslais ar ganlyniadau i denantiaid a defnyddwyr gwasanaeth. Drwy ddarparu dyfarniadau yn erbyn Canlyniadau Cyflawni, mae'r Bwrdd yn gweld hwn fel cyfle unigryw i adlewyrchu pa mor bell y mae CCG wedi ei gyrraedd ac mae wedi rhoi cyfle i edrych ymlaen drwy adnabod meysydd sydd angen eu gwella wrth ddarparu gwasanaeth ynghyd a dathlu llwyddiannau.

Yr Hunan Asesiad fydd sail yr Asesiad Rheoleiddiol Cymdeithasau Tai a fydd yn cael ei gynnal gan Lywodraeth Cymru yn y dyfodol agos.

Adolygiad Gweithredol ac Ariannol

Perfformiad Ariannol

O dan adran 33A Deddf Tai 1996, mae Llywodraeth Cymru yn cynnal Asesiad Hyfywedd Ariannol blynyddol ar gyfer Cymdeithasau Tai ac yn dilyn eu hadolygiad y canlyniad oedd bod CCG wedi derbyn dyfarniad o 'Llwyddo gyda monitro rheolaethol agosach.' Caiff hwn ei ddiffinio fel;

"mae gan y Sefydliad adnoddau digonol i gwrdd â'i ymrwymadau ariannol busnes sydd wedi ei ragdybio nawr ac yn y dyfodol. Mae yna un neu fwy o feysydd sydd angen eu monitro'n agosach yn rheolaethol i sicrhau hyfywedd ariannol"

Mae'r Bwrdd yn ystyried fod hwn yn ganlyniad cadarnhaol ac mae'n adlewyrchu'r sefyllfa a ragdybiwyd ar gyfer sefydliad o oed CCG.

Mae canlyniadau ariannol yr ail flwyddyn yn cymharu'n dda gydag ail flwyddyn ein cynllun busnes gydag arian dros ben o weithgareddau cyffredin ar gyfer y flwyddyn yn £11.939m. Daw'r gweddill hwn ar ôl derbyn arian Dowry o £4.1m gan LIC.

Mae gan CCG asedau sefydlog pendant o £23.80m ar ddiwedd y flwyddyn sy'n gostau gwaith gwella wedi eu gwneud yn ystod y flwyddyn, net grantiau 'Arbed' sydd wedi eu derbyn. Roedd yna net atebolrwydd presennol ar ddiwedd y flwyddyn, yn bennaf oherwydd gwariant wedi cronni. Roedd arian referniw ar ddiwedd y flwyddyn yn dod i £17.352m, a fydd yn cael ei gadw yn CCG i ariannu gwaith gwella yn y dyfodol.

Roedd balans benthyciadau yn £5m ar ddiwedd y flwyddyn. Cafodd y benthyciad ei dynnu i lawr o dan gytundeb fenthyc gwerth £82m gyda Banc Barclays. Mi fydd y benthyciad yn cael ei had-dalu yn Ebrill 2031.

Asedau

Roedd yna fuddsoddiad sylweddol mewn gwaith gwella yn ystod flwyddyn gyda gwariant £18.8m. Gyda £6.370m wedi ei wario yn 2010/11 mae'r gwariant yn cynrychioli sail gadarn i gyflawni'r rhaglen welliannau SATC o £136m dros y bum mlynedd gyntaf.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Rhenti

Yn unol â'r addewidion a wnaed i denantiaid wrth drosglwyddo, mae polisi rhenti CCG yn sicrhau, o'i gymryd yn ei gyfanrwydd, na fydd rhent yn cynyddu yn fwy na beth fyddai wedi pe byddai'r tai wedi aros gyda'r Cyngor a pholisi rhent LIC wedi aros fel ac yr oedd cyn trosglwyddo. Mae rhenti yn seiliedig ar renti Canllaw Awdurdod Lleol ac ar hyn o bryd maent yn tua 5.2% yn is na Rhenti Meincnod LCC.

Hawl i Brynu/Caffael

Mae tenantiaid sydd wedi trosglwyddo o Gyngor wedi cadw'r hawl i brynu eu cartrefi. Nid oes gan y rhai sydd wedi dod yn denantiaid ers trosglwyddo yr hawl i brynu ond efallai y byddai ganddynt yr hawl i gaffael eu cartref. Mae yna pum tŷ wedi eu gwerthu yn ystod y flwyddyn. Mae'r arian a wnaed o'r eiddo a werthwyd wedi eu cynnwys yn y cyfrifon refeniw ar gyfer 2011/12.

Prif lwyddiannau yn ystod y flwyddyn

Fel landlord tai cymdeithasol eithaf newydd, prif ganolbwynt yr ail flwyddyn oedd ychwanegu i systemau, polisiâu a gweithdrefnau a grëwyd ym mlwyddyn un, datblygu a pharau ag ymarferion da gyda'n contractwyr er mwyn cynyddu ac i ymdrechu i gael gwasanaeth di-dor ar gyfer ein holl gwsmeriaid.

Mae llwyddiannau yn ystod y flwyddyn yn cynnwys:

- Wedi rhoi model gaffael ar waith i hybu'r economi leol a sicrhau etifeddiaeth barhaol sy'n rhannu'r gwaith rhaglen wella SATC sydd wedi galluogi cwmnïau lleol i dendro'n gystadleuol am contractau.
- Mae CCG wedi llwyddo i wireddu 102 o'r 169 addewid a wnaed i denantiaid yn y Ddogfen Gynnig cyn trosglwyddo.
- Wedi cwblhau ein Hunan Asesiad cyntaf fel yr oedd yn ofynnol o dan y Fframwaith Rheoleiddio Tai Cymru. Mae'r asesiad hwn sy'n berchen i'r Bwrdd wedi gwerthuso'r gwasanaethau a gynigiwn i denantiaid a rhan ddalwyr yn feirniadol ac asesu yn erbyn y Canlyniadau Cyflawni.
- Drwy sefydlu seiliau ar gyfer rheoli perfformiad yn effeithiol ar lefel gorfforaethol, mae ein meddalwedd rheoli perfformiad yn ein galluogi i wneud y cysylltiadau angenrheidiol rhwng y Cynllun Corfforaethol, Cynlluniau Gwella Gwasanaeth a Risgiau sydd i'w hadnabod.
- Wedi cwblhau adolygiad annibynnol ac wedi rhoi strwythur newydd ar waith ar gyfer ein Gwasanaeth Rheoli Incwm.
- Cryfhau trefniadau llywodraethu a mewdol yn dilyn yr adolygiad archwilio mewdol, mae hyn wedi cynnwys adolygu'r Rheolau Sefydlog, Cod Ymddygiad y Bwrdd a datblygu polisi Gwrth Lwgrwobrwyo a Gwrth Dwyll.
- Mae'r Fframwaith Rheoli Risg Corfforaethol hefyd wedi ei roi ar waith, mae 'Hyrwyddwr Risg' CCG wedi gweithio gyda staff allweddol eraill i ddatblygu 10 Map Risg Corfforaethol, sy'n cael eu monitro gan y Pwyllgor Archwilio, ac rydym yn y broses o sefydlu grŵp risg i fonitro Mapiau Risg corfforaethol.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

- Datblygu Strategaeth Gyfathrebu sy'n rhoi arweiniad i'n gweithgareddau cyfathrebu am y 4 mlynedd nesaf a sicrhau bod materion cyfathrebu yn rhan annatod o'r broses benderfynu. Mae'r strategaeth yn canolbwyntio ar y tri maes cyfathrebu allweddol - cyfathrebu mewnol, cyfathrebu allanol corfforaethol a chynllun gweithredu arbennig ar gyfer y rhaglen buddsoddi.
- Ac eithrio swyddi penodol yn y Tîm Asedau, rydym wedi llwyddo i lenwi nifer o swyddi gwag ar draws y sefydliad sydd wedi ein galluogi i symud ymlaen yn awr gyda'r rhaglen fuddsoddi a gwella gwasanaeth mewn meysydd allweddol.
- Rydym yn gweithio tuag at achrediad Buddsoddwyr mewn Pobl ac yn datblygu Diwylliant Cyfundrefnol i fod o gymorth i'r Polisi Newid sy'n cael ei weld fel rhywbeth cyfannol i ddatblygiad y sefydliad.
- Mae'r Datganiad o Fwriad ar y Cyd rhwng CCG a'r Bartneriaeth Tenantiaid a Phreswylwyr mawr yn cael ei weithredu yn llwyddiannus, gan gyflawni addewidion a wnaed i denantiaid y byddai CCG yn darparu cyfleoedd i denantiaid ddylanwadu a rhoddi cymorth i siapio datblygiad y sefydliad. Datblygwyd y Strategaeth Cyfranogiad Tenantiaid Lleol; mae'r ddogfen bwysig hon yn darparu fframwaith ar gyfer cyfranogiad tenantiaid.
- Cynhaliwyd ein Harolwg Boddhad Tenantiaid cynhwysfawr cyntaf, roedd y canlyniadau yn rhoi i ni ddealltwriaeth o sut yr ydym yn darparu gwasanaethau yn y meysydd sydd bwysicaf i'n cwsmeriaid.
- Derbyniwyd y Cynllun Iaith Gymraeg yn ffurfiol gan Fwrdd yr Iaith Gymraeg, mae'r cynllun yn amlinellu sut y byddwn ni fel sefydliad yn darparu gwasanaethau dwyieithog.

Yn gyson â'n gwerthodd "cadw at ein gair" dyma sut y bu i ni ymateb i'r datblygiadau a amlinellwyd yn adroddiad llynedd:-

<p>Casgliad o ddata cywir i sicrhau y gallwn asesu lefel boddhad cwsmer ar draws bob maes gwaith</p>	<p>Bu i CCG gomisiynu Arolwg Boddhad Cwsmer annibynnol a bydd yn rhoi rhywbeth i ni fesur yn ei erbyn yn y maes gwasanaeth allweddol hwn. Ar hyn o bryd rydym yn cynllunio am newidiadau a gwelliannau i ddarparu gwasanaethau cwsmer. Mi fydd effaith y newidiadau hyn yn cael eu hasesu drwy arolygon boddhad pellach.</p>
<p>Gweithio i sicrhau fod cyfathrebu gyda thenantiaid bregus a grwpiau anodd eu cyrraedd yn gwella gyda'r bwriad o wella gwasanaethau a chyflwyno dulliau a gweithdrefnau cyfathrebu gwell.</p>	<p>Mi fydd yr ymarferiad Proffilio Tenantiaid yn ffordd o fesur pa opsiynau sydd orau gan denantiaid wrth dderbyn cyfathrebiadau, gwybodaeth ayb gan CCG. Mae Fforwm Cyfathrebu CCG wedi ei sefydlu fel rhan o'r Bartneriaeth Tenantiaid a Phreswylwyr. Mi fydd syniadau cyfathrebu gyda thenantiaid a phreswylwyr yn cael eu datblygu ar y cyd a'r fforwm hwn.</p>
<p>Cyflwyno hyfforddiant wedi ei dargedu yn ogystal â chynnydd mewn lleoliadau prentisiaethau o fewn ein Gwaith Buddsoddi SATC a'n gwasanaeth atgyweiriadau ymatebol er mwyn gwella gwasanaethau</p>	<p>Mae hyn bellach yn ei le a chaiff yr elfen SATC ei adrodd i bob cyfarfod o'r Bwrdd fel rhan o'r adroddiad cynnydd SATC.</p>

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

<p>Cynnig pecyn hyfforddi i gyflwyno hyfforddiant aml sgil i weithwyr presennol</p>	<p>Caiff gweithwyr o'r gweithlu presennol eu rhoi ar gyrsiau hyfforddi aml sgil mewn partneriaeth â Choleg Menai.</p>
<p>Sefydlu targedau chwarterl uchaf i sicrhau gwelliant parhaus ym mhob maes.</p>	<p>Yn ystod y flwyddyn ariannol mae'r seiliau wedi ei sefydlu i ddatblygu ac mewn gorffori diwylliant berfformio cryf yn CCG. Prynwyd meddalwedd Rheoli Perfformiad Covalent ynghyd â chyflwyno cyfarfodydd adolygu perfformiad chwarterol sy'n bwydo datblygiad yr Adroddiad Perfformiad sy'n cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gweithredol. Mae gwaith yn mynd rhagddo i sefydlu targedau gwella blynyddol i blotio'r siwrnai i gyrraedd perfformiad chwarterl uchaf. Mae hon yn dasg anodd oherwydd bod yna nifer o amrywiadau ac ansicrwydd e.e. effaith Diwygiad Lles ar ganrannau chwarterl uchaf ar gyfer casglu incwm.</p>
<p>Ymgymryd ag adolygiad o'r broses tai gwag gyda'r bwriad o leihau colledion tai gwag drwy adnabod a chael gwared â phethau sydd ddim effeithlon a gwella effeithiolrwydd</p>	<p>Mae adolygiad o ymarferion gweithio wedi ei gynnal a'i roi ar waith.</p>
<p>Sicrhau bod gwersi sydd wedi eu dysgu o gwynion yn cael eu trosi i newidiadau mewn darparu gwasanaeth.</p>	<p>Caiff adroddiad rheolaidd ei gyflwyno i'r Tîm Rheoli Gweithredol i amlinellu natur a sgôp cwynion swyddogol sy'n cael eu derbyn ac yn adnabod unrhyw dueddiadau penodol ar gyfer tarddiad y cwynion. Mae gwaith yn mynd rhagddo o ran sicrhau bod gwersi yn cael eu dysgu o gwynion a'u bod yn cael eu trosi i welliannau mewn darparu gwasanaeth. Mae rhaglen o adolygiadau safon gwasanaeth yn cael ei sefydlu a fydd yn cael ei fwydo drwy'r Fforwm Gwasanaethau Cwsmer o Safon. Mi fydd y fforwm yn monitro llwyddiant ac effaith y newidiadau sy'n cael eu cyflwyno i'r safonau gwasanaeth ar ddarparu gwasanaeth.</p>

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

<p>Datblygu partneriaeth rhwng CCG a'i denantiaid a phreswylwyr i sicrhau bod gwasanaethau yn cael eu darparu'n effeithiol gyda gofynion a dyheadau cwsmeriaid mewn golwg ac i sicrhau bod aelodau o'r Bartneriaeth Tenantiaid a Phreswylwyr a fforymau yn teimlo bod ganddynt rym.</p>	<p>Mae'r Fforwm Gwasanaethau Cwsmer o Safon wedi ystyried sawl polisi allweddol a materion meysydd gwasanaeth. Mae'r rhain wedi cynnwys bod yn rhan o'r broses gwneud penderfyniad a arweiniodd at ddod a'r gwasanaeth casglu rhent o ddrws i ddrws i ben a'r penderfyniad i ddod ag eiddo gwag i fyny i Safon Ansawdd Tai Cymru cyn bod tenantiaid newydd yn symud i mewn. Rydym hefyd wedi sefydlu Fforwm SATC i Denantiaid. Bu i aelodau o'r Fforwm gymryd rhan yn y broses dewis contractwr ar gyfer y rhaglen wella gan sicrhau bod barn tenantiaid yn cael ei ystyried. Mae aelodau hefyd yn rhan o fonitro perfformiad contractwyr.</p>
<p>Adolygu perfformiad a chyflawni meysydd rheoli tai allweddol penodol a gwneud gwelliannau i fod o gymorth i gyrraedd statws chwarterl uchaf a chyfrannu tuag at hyfywedd ariannol CCG.</p>	<p>Ailstrwythurwyd y tîm casglu incwm yn ystod y flwyddyn a chyrraedd gwelliannau llawer iawn gwell erbyn diwedd y flwyddyn.</p> <p>Adolygwyd polisi safonau ail osod CCG yn ystod y flwyddyn gyda thai gwag bellach yn cael eu hadnewyddu i SATC yn fewnol yn ystod y cyfnod gwag.</p> <p>Cynhaliwyd sawl prosiect peilot llwyddiannus ar amryw o gynlluniau tai cysgodol o adolygu a moderneiddio'r gwasanaeth warden. O ganlyniad i hyn, mi fyddwn yn ystyried mabwysiadu'r un modelau neu rhai gwahanol ar bob cynllun arall yn y dyfodol.</p>
<p>Adolygu a datblygu Gwasanaethau Cefnogi Tenantiaethau er mwyn darparu gwasanaeth effeithiol i'r aelodau mwyaf bregus ein cymunedau.</p>	<p>Mae'r adnoddau cefnogi tenantiaethau wedi eu cynnydd drwy gyflogi aelod staff ychwanegol. Cwblhawyd peilot llwyddiannus i adolygu darpariaeth y gwasanaeth tai cysgodol a newidiadau parhaol wedi eu cyflwyno i 3 cynllun warden cysgodol. Mi fydd ymgynghoriad pellach gyda thenantiaid yn cael ei wneud yn barhaus gyda darganfyddiadau ac argymhellion yn cael eu cyflwyno i'r Bwrdd i'w hystyried a'u cymeradwyo.</p>

Datblygiadau'r Dyfodol

Dyma ddatblygiadau allweddol y bydd CCG yn mynd ar eu hol yn 2012/13 ac yn 2013/14:-

- Archwilio a datblygu mentrau i CCG cychwyn rhaglen adeiladu tai newydd.
- Sicrhau bod cynnydd da gyda'r rhaglen SATC yn parhau a'i ddarparu ar amser ac o fewn y gyllideb
- Adolygu a rhoi newidiadau ar waith yn y Gwasanaeth Cynnal a Chadw gyda'r bwriad o'i ddatblygu i allu cystadlu gyda'r sector breifat.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

- Gwella trefniadau rheoli lechyd & Diogelwch (i gynnwys comisiynu cwmni ymgynghorol arbenigol i roddi cymorth gyda rhoi'r prif agweddau ar waith)
- Gwella trefniadau rheoli perfformiad (gwerthusiad staff, gwasanaethau rheoli perfformiad)
- Adnabod yr effaith ar y Diwygiad Lles a rhoi camau mewn lle i leihau'r effaith lle bo'n bosib
- Ymgynghori gyda thenantiaid ar bolisi rhent newydd Llywodraeth Cymru
- Adolygu Cytundebau Lefel Gwasanaeth gyda Chyngor Gwynedd a sicrhau bod gwasanaethau yn cael eu darparu o fis Ebrill 2013 ymlaen
- Gweithredu'r Cynllun Gweithredu gyda'r Strategaeth Cynhwysiant Ariannol newydd
- Adolygu sut ydym yn darparu ein Gwasanaethau Cwsmer mewn ymateb i'r Arolwg Boddhad Tenantiaid
- Mewn gorffori rheolaeth perfformiad corfforaethol ar draws y sefydliad wrth ddatblygu Fframwaith Rheoli Perfformiad.
- Sicrhau bod ein Hunan Asesiad yn gyrru gwelliannau i wasanaethau yn eu blaen - canolbwyntio ar y canlyniad ar gyfer ein tenantiaid a defnyddwyr gwasanaeth.
- Gweithredu'r Cynllun Datblygu'r Bwrdd, a fydd o gymorth i sicrhau bod gan ein Haelodau Bwrdd y sgiliau angenrheidiol a'r wybodaeth i barhau i roi arweiniad strategol i CCG.
- Sicrhau gweithrediad llawn o'r Cynllun Iaith Gymraeg gan baratoi hefyd am y newidiadau yn mesur Iaith Gymraeg.

Llywodraethol

Siarter Llywodraethu Da

Mae'r Bwrdd wedi ystyried a mabwysiadu Siarter Llywodraethu Da Cartrefi Cymunedol Cymru (CCC) sydd wedi ei ddatblygu i alluogi ei aelodau ddangos ymrwymiad gweledol o lywodraethu da - cynhelir adolygiadau rheolaidd o'r gweithgareddau i sicrhau bod y sefydliad yn datblygu, mae'r prosesau llywodraethu cywir yn parhau mewn lle.

Strwythur y Bwrdd a Phwyllgorau

Ar Fwrdd CCG ceir deuddeg aelod sy'n cynnwys pedwar tenant, pedwar enwebai o Lywodraeth Leol a phedwar aelod annibynnol. Daw'r aelodau o gefndiroedd amrywiol gan ddod a phrofiadau proffesiynol, masnachol a lleol i'r Bwrdd. Yn ystod y flwyddyn mae CCG wedi cynnal ei etholiad cyntaf ar gyfle tenantiaid i'r Bwrdd, bu i'r broses sbarduno diddordeb mawr gyda dros 20% o denantiaid yn pleidleisio.

Yn ddiweddar adolygwyd y Rheolau Sefydlog sy'n manylu rôl a chyfrifoldebau'r pedwar pwyllgor (Archwilio, Cyllid, Gweithredol ac Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth) er mwyn cryfhau llywodraethu a chraffu yn gyffredinol. Mi fydd hyn yn galluogi'r Bwrdd i ganolbwyntio ar bolisi'r fframwaith ac ar roi arweiniad strategol i CCG a bod gan y pwyllgorau bŵer dirprwyedig i graffu.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Datganiad o gyfrifoldebau'r Bwrdd

Mae Deddf Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus yn gofyn bod y Bwrdd yn paratoi cyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol sy'n rhoi adlewyrchiad teg a gwir o sefyllfa'r Gymdeithas a'r hyn sydd gan y Gymdeithas yn warged am y cyfnod hwnnw. Wrth baratoi'r cyfrifon hyn mae gofyn i'r Bwrdd:-

- Dewis polisiâu cyfrifo addas ac yna eu rhoi ar waith yn gyson
- Gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon sy'n rhesymol a chall
- Nodi a yw safonau cyfrifo cymwys wedi eu dilyn
- Paratoi cyfrifon ar sail busnes gweithredol heblaw ei fod yn amhriodol.

Mae'r Bwrdd yn gyfrifol am gadw cofnod cywir o gyfrifo sy'n datgelu, gyda chywirdeb rhesymol, ar unrhyw adeg, sefyllfa ariannol y Gymdeithas a'u galluogi i sicrhau bod y cyfrifon yn cydymffurfio â Deddfau Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus a Deddfau Tai. I bennu sut y mae cyfansymiau'n cael eu cyflwyno o fewn eitemau yn y cyfrif incwm a gwariant a'r fantolen, mae'r Bwrdd wedi ystyried cynnwys y trafodyn neu drefniant sydd wedi ei adrodd yn unol ag egwyddorion neu ymarferion cyfrifo derbyniol cyffredinol. Maent hefyd yn gyfrifol am warchod asedau'r Gymdeithas a gan hynny cymryd camau priodol i atal ac adnabod twyll neu anghysondebau eraill drwy sefydlu a chynnal system reoli foddhaol dros gofnodion cyfrifo'r Gymdeithas, daliadau arian parod a'i holl dderbyniadau a thaliadau.

Mae'r Bwrdd yn gyfrifol am strategaeth a fframwaith polisi'r Gymdeithas ond yn dirprwyo rheolaeth ddyddiol a gweithrediad i'r Prif Weithredwr ac uwch swyddogion eraill.

Aelodau'r Bwrdd ac uwch Swyddogion

Mae Aelodau o'r Bwrdd Rheoli ac uwch swyddogion sydd wedi gwasanaethu yn ystod y flwyddyn wedi eu nodi ar dudalen 1. Mae cynrychiolwyr nad ydynt yn gynghorwyr yn dal cyfran llawn gwerth £1 yn y Gymdeithas, gyda'r Cyngor yn dal un gyfran. Nid oes gan yr uwch swyddogion gyfran yn y sefydliad.

Mae gan y Gymdeithas bolisiâu yswiriannau sy'n digolledu aelodau'r Bwrdd ac uwch swyddogion yn erbyn atebolrwydd pan fyddant yn ymddwyn ar ran y Gymdeithas.

Rheolaeth Fewnol

Cyfrifoldeb cyffredinol y Bwrdd yw sefydlu a chynnal yr holl system reoli fewnol ac adolygu pa mor effeithiol ydyw.

Mae'r Bwrdd yn cydnabod na all unrhyw system reoli fewnol roddi sicrwydd llwyr yn erbyn cam reoli materol neu golled neu gael gwared â bob risg o anallu i gyrraedd amcanion busnes. Mae'r system reolaeth fewnol wedi ei chynllunio i reoli risgiau allweddol ac i roddi sicrwydd rhesymol bod amcanion busnes sydd wedi eu cynllunio a chanlyniadau yn cael eu cyrraedd. Mae hefyd yn bodoli er mwyn rhoi sicrwydd rhesymol ynglŷn â pharatoi a dibynadwyedd ynglŷn â gwybodaeth ariannol a gweithredol a gwarchod asedau a diddordebau'r gymdeithas.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Wrth gwrdd â'i gyfrifoldebau, mae'r Bwrdd wedi mabwysiadu dull yn seiliedig ar risg gyda rheolaethau mewnol sydd wedi eu mewnosod o fewn y broses rheoli a llywodraethu arferol. Mae'r dull hwn yn cynnwys gwerthusiad rheolaidd o natur a maint risgiau y mae'r gymdeithas yn agored iddynt ac maent yn cyd fynd â chylchlythyr tai LIC RSL02/10. 'Rheoliadau Mewnol ac Adrodd.'

Mae'r broses sydd wedi ei mabwysiadu gan y Bwrdd wrth adolygu effeithiolrwydd systemau rheoli mewnol ynghyd â rhai o'r prif elfennau'r fframwaith reoli yn cynnwys:

Adnabod a gwerthuso risgiau allweddol:

Mae cyfrifoldeb rheolwyr wedi ei ddiffinio'n glir er mwyn adnabod, gwerthuso a rheoli risgiau allweddol. Mae hyn wedi ei ddogfennu yn Strategaeth Reoli Risg CCG, sy'n rhoi darpariaeth ar gyfer adrodd risgiau yn rheolaidd i'r Pwyllgor Archwilio; er enghraifft caiff y 20 risg corfforaethol mwyaf eu hadrodd i'r Bwrdd yn flynyddol. Mae'r tîm gweithredol yn ystyried a derbyn adroddiadau ar risgiau sylweddol sy'n wynebu'r gymdeithas yn rheolaidd a chyfrifoldeb y Prif Weithredwr yw adrodd i'r Bwrdd am unrhyw newidiadau mawr sy'n effeithio risgiau allweddol.

Caiff yr archwilio mewnol ei ddarparu gan gwmni o gyfrifwyr annibynnol ac maent yn dilyn rhaglen archwilio yn seiliedig ar risg ac maent yn adrodd yn uniongyrchol i'r Pwyllgor Archwilio.

Gweithdrefnau rheoli cyffredinol:

Mae'r Bwrdd yn cadw'r cyfrifoldeb am ystod ddiffiniedig o faterion yn ymwneud â materion strategol, gweithredol a chyllidol a materion cydymffurfio gan gynnwys prosiectau buddsoddi newydd. Mae polisiau a gweithdrefnau yn ymdrin â materion megis awdurdod dirprwyedig, rhannu dyletswyddau, cyfrifo, rheolaeth trysorlys, iechyd a diogelwch, diogelu data ac ased ac adnabod ac atal twyll.

Systemau gwybodaeth ac adrodd am gyllid:

Mae gweithdrefnau adrodd am gyllid yn cynnwys creu cyllidebau manwl ar gyfer y flwyddyn i ddod, cynhyrchu cyfrifon rheoli manwl yn fisol a rhagolygon ar gyfer gwarged y flwyddyn ariannol ar gyfer gweddill y blynyddoedd. Caiff y rhain eu hadolygu yn fanwl gan y cyfarwyddwyr gweithredol a chânt eu hystyried a'u cymeradwyo gan y Pwyllgor Cyllid yn chwarterol (a chant eu gyrru ymlaen i'n harianwyr fel rhan o'r cytundeb fenthyg.) Mae'r Pwyllgor Gweithredol hefyd yn adolygu dangosyddion perfformiad allweddol yn rheolaidd i asesu cynnydd tuag at gyrraedd yr amcanion busnes allweddol, targedau a chanlyniadau

Monitro a gweithred cywiro:

Mae'r broses o reolwyr yn adrodd yn rheolaidd ar faterion rheoli yn rhoi sicrwydd i uwch reolwyr a'r Pwyllgor Archwilio. Mae hyn yn cynnwys gweithdrefn gadarn i sicrhau bod gweithred gywiro yn cael ei chymryd sy'n ymwneud ag unrhyw faterion rheoli mawr, yn enwedig y rhai a all gael effaith faterol ar ddatganiadau cyllidol a darparu ein gwasanaethau.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Mae'r fframwaith reolaeth fewnol ar broses rheoli risg yn ddarostyngedig i adolygiad rheolaidd gan Archwilwyr Mewnol sy'n adrodd i'r Pwyllgor Archwilio. Mae'r Pwyllgor Archwilio yn ystyried rheolaeth fewnol a risg ym mhob un o'i gyfarfodydd yn ystod y flwyddyn, a bydd yn adolygu nifer o fapiau risg ym mhob un o'i gyfarfodydd fel bod pob map yn cael ei adolygu yn fanwl o leiaf unwaith y flwyddyn.

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn ymgymryd ag adolygiad blynyddol o effeithiolrwydd systemau rheoli mewnol ac mae wedi ystyried unrhyw newidiadau sydd eu hangen i gynnal effeithiolrwydd rheolaeth risg a'r broses reoli. Mae'r Pwyllgor Archwilio yn adrodd yn flynyddol i'r Bwrdd. Mae'r Bwrdd wedi derbyn yr adroddiad hwn.

Mae'r Bwrdd yn cadarnhau fod yna broses barhaus ar gyfer adnabod a rheoli risgiau sylweddol sy'n wynebu'r Gymdeithas. Mae'r broses hon wedi bod yn ei lle ac yn cael ei adolygu drwy gydol y flwyddyn hyd at ddyddiad yr adroddiad blynyddol a'r cyfrifon a chaiff ei adolygu'n rheolaidd gan y Bwrdd.

Datganiad Cydymffurfio

Mae'r Adolygiad Gweithredol a Cyllidol wedi cael ei baratoi yn unol â'r egwyddorion a nodir yn Para 33 a 34 yn SORP 2010 sydd wedi ei ddiweddarau ar gyfer darparwyr cofrestredig.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Adroddiad yr Archwiliwr Annibynnol i Aelodau Bwrdd

Cartrefi Cymunedol Gwynedd Cyf.

Rydym wedi archwilio'r datganiadau ariannol sy'n cynnwys y cyfrif incwm a gwariant, y datganiad o gyfanswm gwargedion neu ddiffygion cydnabyddedig, y fantolen, y datganiad llif arian a'r nodiadau perthynol. Mae'r datganiadau ariannol wedi eu paratoi o dan gostau confensiwn hanesyddol a'r polisïau cyfrifo sydd wedi eu nodi ynddo.

Mae'r fframwaith adrodd ariannol sydd wedi ei gymhwyso yn gyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifo'r Deyrnas Unedig (Cyfrifo Derbyniadwy Cyffredinol y Deyrnas Unedig).

Mae'r adroddiad hwn wedi ei lunio ar gyfer aelodau'r Gymdeithas yn unig, fel corff, yn unol ag Adran 9 Deddf y Cymdeithasau Cyfeillgar, Diwydiannol a Darbodus 1968. Mae'r gwaith archwilio wedi ei wneud fel y gallwn efallai gyfleu i aelodau'r Gymdeithas y materion hynny y mae gofyn i ni eu nodi ar eu cyfer mewn adroddiad gan archwilydd ac nid ar gyfer unrhyw bwrpas arall. I'r ehangder mwyaf posib sy'n cael ei ganiatáu gan y gyfraith, nid ydym yn derbyn nac yn ysgwyddo'r cyfrifoldeb ar neb ond y Gymdeithas ac aelodau'r Gymdeithas fel corff am ein gwaith archwilio, ar gyfer yr adroddiad hwn, nac am y tybiaethau yr ydym wedi eu llunio.

Cyfrifoldebau Unigol y Bwrdd a'r Archwilydd

Fel caiff ei egluro'n llawn yn y Datganiad o Gyfrifoldeb y Bwrdd ar dudalen 9, mae'r Bwrdd yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol sy'n rhoi barn wir a theg. Ein cyfrifoldeb ni yw archwilio a mynegi barn ar y datganiadau ariannol yn unol â chyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifeg Ryngwladol (DU ac Iwerddon). Mae'r safonau hynny yn gofyn ein bod ni'n cydymffurfio â 'Safonau Moesegol ar gyfer Archwilwyr' gan y 'Bwrdd Ymarferion Archwilio' (APB).

Cwmpas archwiliad y datganiad ariannol

Mae'r archwiliad yn golygu cael tystiolaeth am y symiau a'r datgeliadau yn y datganiadau ariannol sy'n ddigonol i roi sicrwydd rhesymol nad yw'r datganiadau ariannol yn cynnwys unrhyw gamddatganiad materol, sydd un ai wedi ei achosi gan dwyll neu wall. Mae hyn yn cynnwys asesiad o: a yw'r polisïau cyfrifo yn briodol i amgylchiadau'r Gymdeithas a'u bod wedi cael eu cymhwyso'n barhaus ac wedi eu datgelu'n ddigonol; rhesymoldeb amcangyfrifon cyfrifo wedi eu gwneud gan y Bwrdd; a chyflwyniad cyffredinol y datganiad ariannol. Hefyd, rydym yn darllen y wybodaeth ariannol a'r gwybodaeth sydd ddim yn ariannol yn adroddiad y Bwrdd i ddarganfod anghysondebau materol gyda'r datganiadau ariannol sydd wedi eu harchwilio. Os byddwn yn dod i wybod am unrhyw gam reoli materol neu anghysondebau byddwn yn ystyried y goblygiadau ar gyfer ein hadroddiad.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Barn ar ddatganiadau ariannol

Yn ein barn ni mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi barn wir a theg o faterion y Gymdeithas fel ac yr oeddynt ar y 31 Mawrth 2012 ac o'i incwm a'i wariant ar gyfer y cyfnod sydd wedi dod i ben; a
- wedi cael eu paratoi yn unol â Deddf y Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus 1965 i 2002, Deddf Tai ac Adfywiad 2008 a Gofynion Cyfrifo ar gyfer Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig Dyfarniad Cyffredinol (Cymru) 2009.

Materion y mae gofyn i ni adrodd arnynt drwy eithriad

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd ar y materion canlynol lle mae Deddf Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus 1965 i 2002 yn gofyn ein bod ni yn adrodd os, yn ein barn ni:

- nad oes yna system reoli foddhaol dros drafodion wedi cael ei gynnal; neu
- nad yw'r gymdeithas wedi cadw cofnodion cyfrifo cywir; neu
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cytuno gyda'r llyfrau cyfrifo; neu
- nad ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth a'r esboniadau yr ydym eu hangen ar gyfer ein harchwiliad.

Beever and Struthers
Cyfrifwyr Siartiedig ac Archwilwyr Statudol
St George's House
215 – 219 Chester Road
Manceinion
M15 4JE

Dyddiad: 19 Medi 2012

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF
DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012
Cyfrif Incwm a Gwariant

Am y Flwyddyn 1 Ebrill 2011 i 31 Mawrth 2012

	Nodiadau	2012 £'000	2011 £'000
Trosiant	2	26,164	25,964
Costau Gwerthredu	2	(13,508)	(19,078)
Gwarged Gweithredu		12,656	6,886
Gwarged ar Werthu Asedau Sefydlog		362	118
Llog Derbyniadwy ac Incwm Tebyg		40	10
Llog Taladwy a Chostau Tebyg	4	(1,119)	(866)
Gwarged ar Weithgareddau Cyffredin	5	11,939	6,148

Mae'r holl symiau yn ymwneud â gweithgareddau parhaus
Y gwargedion uchod yw'r gwargedion cost hanesyddol

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF
DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

Datganiad o Gyfanswm Gwargedion neu Ddiffygion Cydnabyddedig

Am y Flwyddyn 1 Ebrill 2011 i 31 Mawrth 2012

	Nodiadau	2012	2011
		£'000	£'000
Gwarged am y Flwyddyn		11,939	6,148
Enillion / (Colledion) Actiwariol	18	(952)	7
Cyfanswm Gwarged Cydnabyddedig am y Flwyddyn		10,987	6,155

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

		Mantolen Ar 31 Mawrth 2012				
		Nodiadau	2012	2012	2011	2011
			£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau Sefydlog Cyffyrddadwy						
Cost Eiddo Tai llai Dibrisiant	6		22,571		6,287	
Grantiau Eraill	6		(650)		(650)	
				21,921		5,637
Asedau Sefydlog Cyffyrddadwy Eraill	7			1,881		1,906
				23,802		7,543
Asedau Cyfredol						
Dyledwyr yn cynnwys Rhagdaliadau	8		2,045		1,188	
Stoc	9		84		238	
Gwaith Mewn Llaw	10		2,042		73	
Buddsoddiadau	11		1,818		1,902	
Arian yn y Banc ac Mewn Llaw	12		29		1,555	
				6,018		4,956
Rhwymedigaethau Cyfredol						
Credydwyr : Symiau Dyledus o Fewn Blwyddyn	13			(7,071)		(6,502)
Rhwymedigaethau Cyfredol Net yn eithrio Ased Pensiwn				(1,053)		(1,546)
(Rhwymedigaeth) / Ased Pensiwn	18			(607)		158
Rhwymedigaethau Cyfredol Net yn Cynnwys (Rhwymedigaeth) / Ased Pensiwn				(1,660)		(1,388)
Credydwyr : Symiau Dyledus ar ôl fwy na Blwyddyn	14			(5,000)		-
ASEDAU NET				17,142		6,155
Cynrychiolir Gan:						
Cyfalaf Cyfran ddi-ecwiti	15			-		-
Cronfa Wrth Gefn Pensiwn	18			(607)		158
Cronfeydd Dynodedig	16			397		10
Cronfeydd Refeniw	16			17,352		5,987
				17,142		6,155

Mae'r datganiadau ariannol ar dudalennau 14 i 18 wedi eu cymeradwyo a'u hawdurdodi i'w rhannu gan y Bwrdd ar y 19 Medi 2012 ac wedi eu harwyddo ar ei ran gan:

John Glyn Jones – Cadeirydd

Margaret Bracegirdle – Is-Cadeirydd

Kevin Williams – Secretary

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF
DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

Datganiad Llif Arian
Cyfnod wedi Diweddu 31 Mawrth 2012

	Nodiadau	2012	2012	2011	2011
		£'000	£'000	£'000	£'000
Mewnlif Arian Net o Weithgareddau			13,186		7,877
Enillion ar Fuddsoddiadau a Thrin Cyllid					
Llog Derbyniwyd		40		10	
Llog Talwyd		(314)	(274)	(136)	(126)
All-lif Arian Net o Enillion ar Fuddsoddiadau a Thrin Cyllid			12,912		7,751
Gwariant Cyfalaf					
Prynu ac Adeiladu Tai		(16,724)		(6,370)	
Prynu Asedau Sefydlog Eraill		(314)		(2,192)	
Grantiau Cyfalaf Derbyniwyd		-		650	
Gwerthu Tai		354		113	
Gwerthu Asedau Sefydlog Eraill		20	(16,664)	5	(7,794)
(All-lif) Net cyn Defnyddio Adnoddau Hylif ac Ariannu	21		(3,752)		(43)
Rheoli Adnoddau Hylif (Cynnydd) / Gostyngiad mewn Adneuon Byr Dymor			84		(1,902)
Ariannu					
Benthyciadau Derbyniwyd		5,000		3,500	
Benthyciadau Ad-dalwyd		(3,500)		-	
Mewnlif Net o Ariannu			1,500		3,500
(Gostyngiad) / Cynnydd Arian Parod			(2,168)		1,555

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

Ailgymodi Gwarged Gweithredu i Fewnlif Arian Net o Weithgareddau Gweithredu

	2012	2011
	£'000	£'000
Gwarged Gweithredu	12,656	6,886
Dibrisiant Asedau Sefydlog Cyffwrddadwy	767	368
Gwahaniaeth rhwng Codiant Pensiwn a Chyfraniadau Ariannol	(992)	(881)
Symudiadau Cyfalaf Gweithredu:		
Gostyngiad / (cynnydd) mewn Stoc	154	(237)
(Cynnydd) mewn Dyledwyr	(857)	(1,188)
(Cynnydd) mewn Gwaith		
Mewn Llaw	(1,969)	(73)
Cynnydd mewn Credydwyr	3,471	3,002
Mewnlif Arian Net o Weithgareddau	13,186	7,877

Ailgymodi Llif Arian Net i Symudiad Net Dyled

	2012	2011
	£'000	£'000
Cynnydd / (gostyngiad) mewn Arian yn y Cyfnod	(2,168)	1,555
Mewnlif Arian o Newidiadau Mewn Dyled	(1,500)	(3,500)
Ail-lif Arian o Reoli Adnoddau Hylif	84	1,902
Symudiadau Mewn Dyledion Net yn y Cyfnod	(3,752)	(43)
Dyledion Net ar Cychwyn y Flwyddyn	(43)	0
Dyledion Net ar Diwedd y Flwyddyn	(3,795)	(43)

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

Nodiadau ar y Datganiadau Ariannol

1. PRIF BOLISIÂU CYFRIFO

Mae Cartrefi Cymunedol Gwynedd wedi ei ymgorffori o dan Ddeddf y Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus 1965 ac mae wedi cofrestru gyda Llywodraeth Cynulliad Cymru fel Darparwr Cofrestredig tai cymdeithasol.

Sail cyfrifo

Mae'r datganiadau ariannol wedi cael eu paratoi yn unol â Safonau Cyfrifo'r Deyrnas Unedig a'r Datganiad i Ymarfer a Argymhelli: Cyfrifo gan Landlordiaid Cymdeithasol (wedi diweddarau yn 2010) y Deyrnas Unedig. Mae'r cyfrifon yn cydymffurfio â Gofynion Cyfrifo ar gyfer Dyfarniad Cyffredinol Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig (Cymru) 2009. Caiff y cyfrifon eu paratoi ar sail cost hanesyddol cyfrifo fel y maent wedi eu haddasu gan ailbrisiad buddsoddiadau.

Trosiant

Mae trosiant yn cynnwys:

- Rhent a thâl am wasanaeth sydd wedi ei dderbyn net tai gwag;
- Grantiau gan Lywodraeth Cymru;
- Ffioedd a
- Grantiau Refeniw

Asedau Sefydlog a dibrisiad

Mae'r Gymdeithas yn dibrisio ei eiddo tai yn unol â'r Datganiad o Ymarfer a gaiff ei Argymhell (Statement of Recommended Practice - SORP) "Cyfrifo gan Landlord Cymdeithasol Cofrestredig".

Caiff tai sy'n cael eu hadeiladu eu nodi ar gost a ni chant eu dibrisio. Cânt eu hail ddostrarthu fel tai ar gyflawniad ymarferol adeiladu.

Ni chaiff tir rhydd-ddaliol ei ddibrisio,

Caiff eiddo rhydd-ddaliol eu dibrisio gan gydran ar sail llinell syth dros fywydau economaidd defnyddiol amcangyfrifedig o'r categorïau cydran.

Bywydau economaidd defnyddio ar gyfer cydrannau sydd wedi eu hadnabod yw fel â ganlyn:

Cydran	Blynyddoedd
Strwythur yr Adeilad	80 mlynedd
Toi	60 mlynedd
Ffenestri a Drysau	30 mlynedd
Gwres Canolog	20 mlynedd
Ceginau	15 mlynedd
Ystafell Ymolchi	25 mlynedd
Weirio Trydanol	30 mlynedd
Walïau a Gwaith Allanol Arall	50 mlynedd
Addasiadau Anabl	10 mlynedd

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

Caiff dibrisiad ei godi dros fywyd economaidd defnyddiol disgwylidiedig asedau sefydlog eraill fel a ganlyn:

Ased	Blynyddoedd
Swyddfeydd	15 i 80 blwyddyn
Modurdai	30 i 60 blwyddyn
Siopau	15 i 80 blwyddyn
Cerbydau ac Offer	3 mlynedd
Offer TG	5 i 10 blwyddyn

Amhariad

Caiff adolygiadau amhariad ar eiddo tai eu gwneud yn flynyddol a bydd unrhyw amhariad mewn uned sy'n cynhyrchu incwm yn cael ei adnabod gyda chodi tâl ar y cyfrif incwm a gwariant. Caiff amhariad ei adnabod pan fydd uned sy'n cynhyrchu incwm yn uchafu ei wir werth posibl neu ei werth pan fydd yn cael ei ddefnyddio. Gall uned sy'n cynhyrchu incwm fod yn eiddo unigol, ond fel arfer mae'n cynnwys grŵp o eiddo lle gellir adnabod eu hincwm a gwariant ar wahân. Caiff adolygiadau amhariad eu gwneud ar asedau lle mae disgwyl i'w bywyd economaidd fod yn uwch na 50 mlynedd yn unol â Safon Adrodd Ariannol 11.

Cynnal a Chadw

Mae costau atgyweirio a chynnal a chadw yn cael eu costio fel ac y maent yn codi ar sail gwaith sydd wedi ei wneud ar ddyddiad y fantolen.

Gweithredu pryddlesau

Costau yn ymwneud â gweithredu pryddlesau yn cael eu codi i'r cyfrif incwm a gwariant fel ac y maent yn codi.

Treth ar Werth

Mae'r gymdeithas wedi ei gofrestru ar gyfer TAW. Mae cyfran fawr o'i incwm gan gynnwys derbyniadau rhent wedi eu heithrio ar gyfer diben TAW. Lle nad yw TAW yn adferadwy, caiff y gwariant ar gyfer y cyfrifon gweithgaredd hyn eu dangos gan gynnwys TAW, gan eithrio gwariant atgyweiriadau mawr sy'n cael ei ddangos heb TAW. Mae'r gymdeithas wedi cymryd mantais o'r rhyddhad TAW sydd ar gael iddo.

Darpariaethau

Caiff darpariaethau eu hadnabod lle mae ansicrwydd yn bodoli ynglŷn ag amseru neu faint y bydd ei angen i setlo atebolrwydd posib. Bydd unrhyw niferoedd a gaiff eu rhoi eu codi i'r cyfrif incwm a gwariant a'i gredydu i'r fantolen falans yn seiliedig ar atebolrwydd rhagamcan oraf y gymdeithas.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

Pensiynau

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS), cynllun buddion diffiniedig wedi ei reoli gan Gyngor Gwynedd. Caiff cyfraniadau eu hasesu yn unol â chyngor actwari cymwysedig annibynnol. Caiff gwybodaeth benodol ynglŷn ag asedau, atebolrwydd, incwm a gwariant sy'n ymwneud â Chynllun LGPS eu datgelu yn unol â Safon Adrodd Ariannol Rhif 17 - Buddion Ymddeol

Cronfa wrth gefn wedi ei ddynodi

Mae Cartrefi Cymunedol Gwynedd yn dynodi'r gronfa wrth gefn sydd wedi eu rhoi i'r neilltu ar gyfer defnydd sy'n eu hatal, yn ôl barn y Bwrdd, rhag cael eu gweld fel rhan o arian wrth gefn rhydd y Gymdeithas.

Tâl am Wasanaeth

Mae Cartrefi Cymunedol Gwynedd yn gweithredu tâl am wasanaeth sefydlog a newidiol ar sail cynllun ar gynllun mewn ymgynghoriad llawn â phreswylwyr. Lle bydd tâl am wasanaeth newidiol yn cael eu defnyddio mi fydd y tâl yn cynnwys gweddill neu ddiffyg ariannol o flynyddoedd blaenorol, gyda'r gweddill yn cael ei ddychwelyd i breswylwyr drwy dâl gostyngedig a'r diffyg yn cael ei adennill drwy dâl uwch. Hyd y bydd y rhain wedi eu dychwelyd neu eu hadennill, byddant yn cael eu nodi fel credydwy'r neu ddyledwy'r ar y fantolen falans.

Lle bydd gofyn am wariant cyfnodol gellir creu darpariaeth dros y blynyddoedd mewn ymgynghoriad â'r preswylwyr. Hyd y bydd y costau hyn wedi eu hachosi, mi fydd yr atebolrwydd yn aros yn y fantolen o fewn credydwy'r tymor hir.

Incwm cefnogi a chostau yn cynnwys incwm Cefnogi Pobl a chostau

Caiff incwm cytundeb Cefnogi Pobl (CP), gan Awdurdodau Gweinyddol eu cyfrif fel incwm CP yn nhrosiant nodyn 2. Caiff y costau cefnogi perthynol eu paru yn erbyn yr incwm hwn yn yr un nodyn.

Caiff tâl cefnogi sydd wedi eu cynnwys yn y rhent eu cynnwys yn yr incwm a gwariant gan lesu tai cymdeithasol nodyn 3 ac yna eu paru yn erbyn y costau perthnasol.

Cost ariannol benthyciad

Caiff y rhain eu dileu yn gyson dros fywyd y benthyciad dan sylw. Caiff y benthyciadau eu nodi yn y Fantolen ar gyfanswm y gwir enillion ar ôl fyrddodiad, gan ychwanegu cynyddiadau i gyfrif ar gyfer unrhyw gyfansymiau dilynol sydd wedi eu dileu. Pan fydd benthyciadau yn cael eu hadbrynu yn ystod y flwyddyn, caiff unrhyw gosb adbrynu ac unrhyw gostau mater cyllidol benthyciad perthnasol eu hadnabod yn y cyfrif incwm a gwariant yn y flwyddyn lle bu i'r adbryniad ddigwydd.

Trethiant

Mae gan y Gymdeithas statws elusennol ac felly nid yw'n rhwymedig ar gyfer Treth Gorfforaethol ar ei weithgareddau elusennol.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

2. TROSIANT, COSTAU GWEITHREDU, GWARGED GWEITHREDU

	Trosiant £'000	2012 Costau Gweithredu £'000	Gwarged Gweithredu £'000	Trosiant £'000	2011 Costau Gweithredu £'000	Gwarged Gweithredu £'000
GOSODIADAU TAI CYMDEITHASOL	25,760	(13,205)	12,555	25,511	(18,880)	6,631
GWEITHGAREDDAU TAI CYMDEITHASOL ERAILL						
Incwm Contract Cefnogi Pobl	124	(158)	(34)4	176	(77)	99
GWEITHGAREDDAU TAI DDI CYMDEITHASOL						
Gosodiadau o Siopau a Thir Eraill	110	(57)	53	100	(44)	56
Gosod Modurdai i Ddi Denantiaid	170	(88)	82	177	(77)	100
CYFANSWM	26,164	(13,508)	12,656	25,964	(19,078)	6,886

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

3. INCWM A GWARIANT O OSODIADAU TAI CYMDEITHASOL

	2012			2011		
	Tai Cyffredinol £'000	Tai Cefnogaeth £'000	Cyfanswm £'000	Tai Cyffredinol £'000	Tai Cefnogaeth £'000	Cyfanswm £'000
INCWM						
Rhenti	(19,894)	(1,084)	(20,978)	(18,100)	(1,532)	(19,632)
Costau Gwasanaeth	(48)	(425)	(473)	(133)	(292)	(425)
Incwm o Wasanaethau Cefnogi	-	-	-	-	-	-
Rhenti a Dderbynnir	(19,942)	(1,509)	(21,451)	(18,233)	(1,824)	(20,057)
Incwm Contract Cefnogi Pobl	-	-	-	-	-	-
Incwm Cytundebau Lefel Gwasanaeth	(156)	(6)	(162)	(149)	(8)	(157)
Grantiau Refeniw a Dderbynnir	(3,847)	(253)	(4,100)	(4,832)	(455)	(5,287)
Incwm Eraill	(47)	-	(47)	(9)	(1)	(10)
CYFANSWM INCWM	(23,992)	(1,768)	(25,760)	(23,223)	(2,288)	(25,511)
GWARIANT						
Gwasanaethau	1,214	231	1,445	1,168	725	1,893
Rheolaeth	4,615	324	4,939	8,468	798	9,266
Cynnal a Chadw Rheolaeth	4,861	250	5,111	6,198	152	6,350
Gwaith Cynnal a Chadw wedi Cynllunio	1,173	0	1,173	1,061	-	1,061
Colledion Rhenti o Ddrwg Ddyledion	92	5	97	227	-	227
Dibrisiant o Eiddo Tai	440	-	440	83	-	83
CYFANSWM GWARIANT	12,395	810	13,205	17,205	1,675	18,880
GWARGED GWEITHREDU AR WEITHGAREDDAU GOSOD	(11,597)	(958)	(12,555)	(6,018)	(613)	(6,631)
Colledion Tai Gwag	424	105	529	355	50	405

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF
DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

4. LLOG SY'N DALADWY A THALIADAU TEBYG

	2012	2011
	£'000	£'000
Ar Fenthyciadau	314	136
Ar y Gronfa Pensiwn	805	730
CYFANSWM	1,119	866

Yn ychwanegol, roedd ffioedd ymrwymiad benthyciad o £309,216 (£304,395 in 2010/11) yn daladwy yn ymwneud â'r swm o'r benthyciad na dynnwyd i lawr. Mae'r costau hyn wedi eu cynnwys yn y costau gweithredu yn y Cyfrif Incwm a Gwariant.

5. GWARGED AM Y FLWYDDYN

	2012	2011
	£'000	£'000
Nodir y gwarged gweithredu ar ôl codi:		
Taliadau Archwilwyr Allanol		
- Gwaith Archwilio	16	17
Taliadau Prydlesu Gweithredu	229	165
Dibrisiant Tai	440	83
Dibrisiant Asedau Eraill	327	280

6. ASEDAU SEFYDLOG CYFFYRDDADWY (TAI)

Tai Gosod 2012	
£'000	
Cost	
Dechrau'r Flwyddyn	6,370
Cyfalafu Gwaith Gwelliannau	16,724
Cost Diwedd y Flwyddyn	23,094
Grant	
Dechrau'r Flwyddyn	650
Grant a dderbyniwyd	-
Grant ar Ddiwedd y Flwyddyn	650
Dibrisiant ac Amhariad	
Dechrau'r Flwyddyn	83
Cost am y Flwyddyn	440
Ar Ddiwedd y Flwyddyn	523
Gwerth Llyfr Net	21,921
Diwedd y Flwyddyn	5,637

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

7. ASEDAU SEFYDLOG CYFFYRDDADWY ERAILL

	Swyddfeydd	Cerbydau	Cyfrifiaduron, Dodrefn ac Offer Swyddfa	Cyfanswm 2012	Swyddfeydd	Cerbydau	Cyfrifiaduron, Dodrefn ac Offer Swyddfa	Cyfanswm 2011
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cost								
Dechrau'r Flwyddyn	812	211	1,161	2,184	-	-	-	-
Ychwanegiadau	64	-	251	315	812	219	1,161	2,192
Gwarediadau	-	(37)	-	(37)	-	(8)	-	(8)
Cost Diwedd y Flwyddyn	876	174	1,412	2,462	812	211	1,161	2,184
Dibrisiant								
Dechrau'r Flwyddyn	16	68	194	278	-	-	-	-
Cost am y Flwyddyn	16	71	240	327	16	70	194	280
Gwarediadau	-	(24)	-	(24)	-	(2)	-	(2)
Ar Ddiwedd y Flwyddyn	32	115	434	581	16	68	194	278
Gwerth Llyfr Net								
Diwedd y Flwyddyn	844	59	978	1,881	796	143	967	1,906
Dechrau'r Flwyddyn	796	143	967	1,906	-	-	-	-

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

8. DYLEDWYR

	2012	2011
	£'000	£'000
Dyledwyr Taladwy o Fewn Blwyddyn:		
Dyledion Rhent a Chostau Gwasanaeth	973	1,129
Llai : Darpariaeth Dyledion Drwg ac Amheus	(706)	(750)
	267	379
Benthyciadau Ceir Staff	16	33
Dyledwyr a Blaendaliadau Eraill	1,762	776
CYFANSWM	2,045	1,188

9. STOC

	2012	2011
	£'000	£'000
Deunyddiau Uned Cynnal a Chadw	84	238
	84	238

Yn ystod y flwyddyn bu i reolaeth y Storfeydd Uned Cynnal Adeiladau gael ei drosglwyddo i Travis Perkins a brynodd y rhan fwyaf o'r stoc am £90,003. Mae gwerth y stoc sy'n cael ei ddangos yn y cyfrifon yn cynrychioli gwerth y stoc sydd ar ôl a byddwn yn cael gwared ohono yn ystod 2012/13.

10. GWAITH MEWN LLAW

	2012	2011
	£'000	£'000
Cynllun Peilot SATC Penrhyndeudraeth	-	73
Prif Contractwr SATC	2,042	-
	2,042	73

11. ADNEUON TYMOR BYR

	2012	2011
	£'000	£'000
Adneuon Dros Nos	1,818	1,400
Cyfrif Rhybudd 15 Diwrnod	-	502
	1,818	1,902

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

12. ADNEUON BANC AC ARIAN

	2012	2011
	£'000	£'000
Adneuon Banc		
Cyfrifon Cadw Mynediad ar Unwaith	26	1,539
Cyfrif Banc Cyfredol ac Arian Mewn Llaw	3	16
CYFANSWM	29	1,555

13. CREDYDWYR : SYMIAU DYLEDUS O FEWN BLWYDDYN

	2012	2011
	£'000	£'000
Symiau Dyledus o Fewn Blwyddyn:		
Gorddrafft Banc	642	-
Credydwy'r Masnach	4,793	1,050
Croniadau ag Incwm Gohiriedig	1,397	1,777
Rhent ac Incwm Gwasanaeth A dderbyniwyd o Flaen Llaw	126	160
Grantiau A dderbyniwyd heb i Ddefnyddio	113	15
Ad-daliadau Benthyciadau mewn un flwyddyn neu lai	-	3,500
CYFANSWM	7,071	6,502

14. CREDYDWYR : SYMIAU DYLEDUS AR ÔL MWY NA BLWYDDYN

	2012	2011
	£'000	£'000
Benthyciadau sydd ddim yn ad-daladwy drwy randaliadau		
Rhwng 1 a 2 Flynedd	-	-
Rhwng 2 a 5 Mlynedd	-	-
Dros 5 Mlynedd	5,000	-
CYFANSWM	5,000	-

Mae gan Gartrefi Cymunedol Gwynedd gytundeb benthycy hyd at £82m gyda'i arianwyr.

15. CYFALAF CYFRAN DDI-ECWITI

	2012
	£
Cyfrannu £1 yr un wedi'u talu'n llawn a'u dyroddi ar par	
Ar 1 Ebrill 2011	19
Cyfrannau Dyroddwyd yn y Flwyddyn	20
Ar 31 Mawrth 2012	39

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

16. CRONFEYDD

	Cronfa Wrth Gefn Pensiwn	Cronfeydd Dynodedig	Cronfeydd Refeniw	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000
Balans ar 1 Ebrill 2011	158	10	5,987	6,155
Trosglwyddo yn y Flwyddyn	187	387	(574)	0
Enillion Actiwariol am y Flwyddyn	(952)	-	-	(952)
Gwarged am y Flwyddyn	-	-	11,939	11,939
Balans at 31 Mawrth 2012	(607)	397	17,352	17,142

17. YMRWYMIADAU CYFALAF

	2012 £'000	2011 £'000
Gwariant cyfalaf sydd wedi ei gcontractio ond nad yw wedi ei gynnwys yn y gyfriflen ariannol	8,799	8,684
Gwariant cyfalaf sydd wedi ei awdurdodi gan y pwyllgor o reolwyr ond nad yw wedi ei gcontractio eto	18,321	7,609
CYFANSWM	27,120	16,293
	2012 £'000	2011 £'000
Mae Cartrefi Cymunedol Gwynedd yn disgwyl ariannu'r ymrwymadau yma trwy: Cyfleusterau Benthyciad	27,120	16,293
CYFANSWM	27,120	16,293

18. PENSIWN

Mae'r Gymdeithas yn rhan o gynllun pensiwn Cyngor Gwynedd sy'n gynllun buddion wedi ei ddiffinio wedi ei seilio ar gyflog pensiynadwy terfynol. Bu i rai o weithwyr y Gymdeithas gymryd rhan yn y cynllun cyn i'r trosglwyddo ddigwydd ac fel y cyfryw bu i asedau ac atebolrwydd sydd i'w priodoli i'r unigolion eu hadnabod ar ddyddiad trosglwyddo h.y. 12 Ebrill 2010. Fel rhan o'r gytundeb trosglwyddo, roedd atebolrwydd am gyfran y ddyled y gellir ei briodoli i'r gweithwyr hyn sy'n perthyn i'r cyfnod cyn trosglwyddo yn gorffwys ar Cyngor Gwynedd.

Mae'r enillion a'r colledion sydd wedi eu hadnabod gan y Gymdeithas felly yn ymwneud yn gyfan gwbl â'r cyfnod trosglwyddo.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

Bu i'r prisiant diweddaraf gael ei wneud ar y 31 Mawrth 2010 ac mae wedi ei ddiweddarau gan actwari annibynnol i'r cynllun i gymryd gofynion FRS17 i ystyriaeth er mwyn asesu atebolrwydd y gronfa ar 31 Mawrth, 2012. Caiff atebolrwydd eu prisio ar sail actwari gan ddefnyddio dull uned rhagamcan sy'n asesu atebolrwydd y dyfodol i'w gwerth presennol. Cyfraniad y Gymdeithas o 1 Ebrill 2011 i 31 Mawrth 2012 oedd 18.5% (19.9% yn 2010/11) o dâl pensiynadwy'r aelodau.

Y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actwari cymwysedig annibynnol wrth adnewyddu'r prisiant diweddaraf o'r gronfa ar gyfer defnydd FRS17 oedd:

Disgwyliad Bywyd Cyfartalog yn 65 oed	Dynion	Merched
Pensiynwyr Presennol	20.5 mlynedd	23.0 mlynedd
Pensiynwyr y Dyfodol	23.3 mlynedd	25.6 mlynedd

	% y flwyddyn 2012	% y flwyddyn 2011
Cyfradd Cynnydd Pensiwn	2.5	2.8
Cyfradd Codiad Cyflog	4.8	5.1
Dychweliad Disgwyliedig ar Asedau	5.6	6.9
Cyfradd Gostyngiad	4.8	5.5

	% y flwyddyn 2012	Gwerth y Farchnad 2012 £'000	% y flwyddyn 2011	Gwerth y Farchnad 2011 £'000
Dychweliad Disgwyliedig ar Asedau				
Ecwiti	6.2	11,961	7.5	10,818
Bond	3.3	1,993	4.9	1,850
Eiddo	4.4	1,227	5.5	1,281
Arian Parod	3.5	153	4.6	285
		15,334		14,234

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

Cafodd y cyfansymiau canlynol eu mesur yn unol â gofynion FRS17:

	2012	2011
	£'000	£'000
Gwerth Teg Asedau'r Cyflogwr	15,334	14,234
Gwerth Presennol o'r Rhwymedigaeth Budd Diffiniedig	(15,941)	(14,076)
Cyfanswm (Ymrwymiad) / Ased y Cynllun	(607)	158

Mae'r symudiad yn y gwarged net fel a ganlyn:

	2012	2011
	£'000	£'000
Cyfraniadau'r Cyflogwr	838	742
Costau Gwasanaeth Cyfredol	(822)	(755)
Costau Gwasanaeth Blaenorol	(44)	0
Costau Llog	(805)	(730)
Enillion disgwylidig ar Asedau'r Cyflogwr	1,020	894
Enillion / (Colledion) Actiwariol	(952)	7
Symudiad yn y Flwyddyn	(765)	158

	2012	2011
	£'000	£'000
Ased Net ar Ddechrau'r Flwyddyn	158	-
Symudiad yn y Flwyddyn	(765)	158
Asedau / (Ymrwymiad) Net ar Diwedd y Flwyddyn	(607)	158

19. TÂL CYFARWYDDWYR

	2012	2011
	£	£
Tâl cyfanredol wedi ei dalu neu ei dderbyn gan Gyfarwyddwyr nad ydynt yn weithredol a chyn Gyfarwyddwyr.	-	-
Y tâl cyfanredol wedi ei dalu neu wedi ei dderbyn gan Gyfarwyddwyr gweithredol a chyn Gyfarwyddwyr	342,208	337,586
Tâl wedi ei dalu i'r Cyfarwyddwr a gaiff ei dalu fwyaf ac eithrio cyfraniadau pensiwn:	85,000	90,452
Y swm cyfanredol o unrhyw iawndal sydd wedi ei dalu i Gyfarwyddwyr neu gyn Gyfarwyddwr yn ystod y cyfnod cyfrifo.	-	-
Swm cyfanredol pensiynau Cyfarwyddwyr neu gyn Gyfarwyddwyr, ac eithrio swm sy'n daladwy o dan gynllun pensiwn wedi ei ariannu'n briodol	-	-
Swm cyfanredol o unrhyw ystyriaeth sy'n daladwy neu a ddylid ei dderbyn gan drydydd parti am wneud ar gael gwasanaeth gan Gyfarwyddwr	-	19,362

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

Mae'r Prif Weithredwr yn aelod cyffredin o'r cynllun pensiwn. Mae pensiwn y Prif Weithredwr yn gynllun budd diffiniedig wedi ei ariannu gan y cyflogwr a'r gweithiwr. Nid oes yna unrhyw delerau arbennig. Nid oes yna drefniadau pensiwn ychwanegol.

Caiff Cyfarwyddwyr eu diffinio fel aelodau o'r Bwrdd, y Prif Weithredwr ac unrhyw berson arall sy'n aelod o'r Tîm Rheoli Gweithredol neu gyfatebol.

20. GWYBODAETH GWEITHWYR

	2012	2011
Mae'r cyfartaledd o staff cyflogwyd yn ystod y flwyddyn, dangosir fel cyfwerth llawn amser (37 awr yr wythnos), yn:	Nifer	Nifer
Staff Swyddfa	136	117
Gweithiwr Llaw	65	59
Wardeiniaid, Gofalwyr a Glanhawyr	12	13
CYFANSWM	213	189
	2012	2011
	£'000	£'000
Cyflogau	5,424	5,316
Costau Yswiriant Gwladol	385	344
Costau Pensiwn	860	834
CYFANSWM	6,669	6,494

21. NODIADAU DATGANIAD LLIF ARIAN

Dadansoddiad o Newid Mewn Dyled Net

	Ar 1 Ebrill 2011 £'000	Llif Arian £'000	Ar 31 Mawrth 2012 £'000
Arian yn y Banc ac Mewn Llaw	1,555	(2,168)	(613)
Dyledion Taladwy Mewn Llai na Blwyddyn	(3,500)	3,500	-
Dyledion Taladwy Mewn Mwy na Blwyddyn	-	(5,000)	(5,000)
Adneuon Banc	1,902	(84)	1,818
CYFANSWM	(43)	(3,752)	(3,795)

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

22. PRYDLESI

Ar y 31 Mawrth 2012 roedd gan y Gymdeithas ymrwymiadau blynyddol o dan brydlesau gweithredu fel a ganlyn:

	2012		2011
	£'000	£'000	£'000
Prydlesi Tir ac Eiddo yn dod i ben:			
Prydlesi'n dod i ben o fewn blwyddyn	3		-
Prydlesi'n dod i ben rhwng dwy a pum mlynedd	66		56
Prydlesi'n dod i ben ar ôl mwy na phum mlynedd	49		32
		118	88
Eraill yn dod i ben:			
Dod i ben o fewn blwyddyn	35-		-
Dod i ben rhwng dwy a pum mlynedd	101		134
Dod i ben ar ôl mwy na phum mlynedd	-		-
		136	134
		254	222

23. STATWS TRETHIAD

Mae gan y Gymdeithas statws elusenol

24. UNEDAU

	31 Mawrth 2012	31 Mawrth 2011
O dan reolaeth yn ystod y flwyddyn		
Tai	5,907	5,913
Tai Cefnogol	389	389
	6,296	6,302

25. EITEMAU EITHRIADOL

Fel rhan o'r broses drosglwyddo, creodd Cyngor Gwynedd £5.194m o gostau a oedd gall cael ei adennill o'r Gymdeithas pe byddai'r trosglwyddiad yn cael eu cwblhau yn llwyddiannus. Dyma'r costau a grëwyd fel a ganlyn:

	2012	2011
	£'000	£'000
Costau cyn y Bleidlais	-	1,385
Cyflogau a Gweinyddiaeth	-	882
Ffioedd - Ymgynghorwyr	-	1,270
Recriwtio a Chostau AD Eraill	-	104
Costau Rheoli Benthyciadau	-	1,025
Gwarant Amgylcheddol	-	250
Costau Eraill	-	212
Llog wedi codi gan y Cyngor	-	66
CYFANSWM	-	5,194

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

Fel rhan o'r cytundeb drosglwyddo mi fyddai'r Cyngor yn cadw perchnogaeth a chyfrifoldeb am gynhالياeth a thrwsio unrhyw rwydweithiau mewnol. Mae rhwydweithiau mewnol yn cynnwys unrhyw beipiau, carthffosiaeth, cyfleusterau eraill ac offer ar gyfer gwaith trin carthffosiaeth a/neu gael gwared ar garthffosiaeth; ac unrhyw beipiau neu unrhyw ran o offer neu gyfarpar sy'n cyflenwi dŵr i'r tai sydd wedi trosglwyddo. I alluogi'r Cyngor glirio'r costau a'r treuliau a fyddai'n cael eu creu mewn perthynas â chynnal y rhwydwaith mewnol bu i Gartrefi Cymunedol Gwynedd wneud taliad unwaith ac am byth o £1,600,000 i'r Cyngor ac mae'r swm hwn wedi ei osod yn erbyn y cyfrif Incwm a Gwariant fel cost gweithredu.

26. TRAFODION PARTI PERTHYNOL

Mae'r Bwrdd yn cynnwys 4 Cynghorydd, 4 Tenant a 4 Aelod Annibynnol

Mae gan bob aelod sydd yn denant gytundeb sicrwydd tenantiaeth wedi ei ddiogelu arferol ac nid oeddynt yn gallu defnyddio eu statws i gael unrhyw fantais.

Caiff pob trafodyn a wneir gyda Chyngor Gwynedd eu gwneud hyd braich mewn telerau masnachol arferol ac ni allant ddefnyddio eu safle er mantais iddynt.